

- [Färska miljoner](#)
- [Frågor och svar](#)
- [Uppdaterade mallar](#)
- [Mer stöd till bredband på landsbygden](#)
- [Personalligare och fiberföreningar](#)
- [Jordbruksverket förtydligar föreskrifter om stöd](#)
- [Hur påverkas fiberföreningar av ändringarna i lagen om ekonomiska föreningar](#)
- [Coompanion omorganiserar sitt arbete till stöd för fiberföreningar](#)
- [Konkurrensverket gillar fiberföreningar](#)
- [Robustfiber.se](#)
- [PTS webbplats uppdaterad](#)

Färska miljoner

Regeringen prioriterar bredband till landsbygden

Höstens hittills viktigaste nyhet är att regeringen vill avsätta 850 färska miljoner till bredbandsutbyggnad på landsbygden. Enligt uppgift från näringsdepartementet handlar det inte heller om något avlägset vallöfte. Om regeringens budgetförslag antas av riksdagen så planerar man att tillföra landsbygdsprogrammet 850 miljoner vid ett tillfälle under 2017.

Som vanligt är det sedan Jordbruksverket som fördelar medlen till länen, enligt myndighetens tidplan och fördelningsnyckel. Om pengarna fördelas över flera år eller tillförs länsstyrelserna direkt hänger alltså på Jordbruksverket. Det går heller inte att säga exakt när under 2017 medlen kan komma att tillföras till landsbygdsprogrammet då en större programändring först måste godkännas av EU-kommissionen.

Satsningen är viktig inte bara för att vi får mer bredband i hela landet, utan också för att den visar att regeringen ser hur viktiga fiberföreningarna är. Så när både digitaliseringsminister Peter Eriksson och landsbygdsminister Sven-Erik Bucht säger att det finns mer att göra och att de ska fortsätta kämpa för mer resurser verkar det som att de menar allvar.

Anna, Patrik, och Mattias

Byanätsforums kansli

Frågor och svar

Byanätsforum sammanställer frågor och svar som inkommit

I Byanätsforum behandlas många frågor. Om kansliet får en fråga vi inte kan svara på skickar vi den vidare till rätt myndighet eller aktör. När svar finns lägger vi ut de i diskussionsgruppen på Facebook och på webbplatsen.

UPPHANDLINGSMALLAR

På www.byanatsforum.se/informationsmaterial uppdateras mallarna med jämna mellanrum. Nu har t ex de olika förfrågningsunderlagen uppdaterats under våren. Vem kan jag fråga om specifika detaljer i mallarna?

De nya mallarna bör användas då de är bättre anpassade till Jordbruksverkets nya föreskrifter, och även anpassade till informationen och vägledningen på Jordbruksverkets webbplats.

Konkurrensutsättningsmallarna tas fram och hålls uppdaterade av en länsstyrelsegruppering från bland annat Skåne, Västmanland, och Västra Götalandsregionen. Så vid frågor om detaljer eller formuleringar i mallarna, kontakta er länsstyrelse. De kan antingen svara direkt, eller vidarebefordra frågan till rätt person!

HYRA UT KANALISATION

En operatör vill hyra eller köpa kanalisation av vår fiberförening. Finns det exempel på vilken hyra vi kan ta ut? Och vad får man sätta för pris om man säljer?

Svar från Gotlands bredbandskoordinator: På Gotland har många använt en modell för svartfiberhyra som är hämtad från STOKAB. Detta exempel är beräknat på fågelvägen från punkt till punkt och gäller vid en avtalstid av ett år, SLA BAS:

- 500m = 1534 kr per månad
- 1 km = 1850 kr per månad

Hyra av utrymme i nod tas inte ut då det varit i föreningarnas intresse att ha fler aktörer som man kan nå.

Man kan kontakta sin regionala [bredbandskoordinator](#) för hjälp med exempel eller kontaktuppgifter till aktörer som har fler exempel och mer information.

SPECIFICERAD RÄKNING

Har en operatör rätt att inte lämna ut en specificerad räkning på en indragning av fiber? Detta kan påverka möjligheten att få ut t ex ROT- eller RUT-avdrag.

Svar från Konsumentverket: Frågan har ännu inte prövats i domstol men det är handläggarens bedömning att arbete för fiberanslutning är en sådan tjänst som omfattas av [Konsumenttjänstlagen](#). Det innebär i så fall att bestämmelsen om näringsidkarens skyldighet att på konsumentens begäran ställa ut en specificerad räkning för tjänsten i 40 § är tillämplig.

ANSLUTNINGSGRAD

På www.jordbruksverket.se/bredband står det att "anslutningsgraden ska stämma med vad man angivit i ansökan". Får man avdrag på bredbandsstödet om man skulle få fler anslutningar än man angivit, och inte bara färre?

Informationen på jordbruksverkets webbplats är en sammanfattning av det som redan står i regelverk och föreskrifter. Är något otydligt formulerat hittar man därför ofta ett tydligare svar i de bakomliggande dokumenten. Information om anslutningsgrad hittar vi i

föreskriften på sidan 45, 95§ punkt 10. Där ser vi att stödmottagaren ansvarar för att "uppnå minst den anslutningsgrad [...] som fastställts i beslutet om stöd".

Uppdaterade mallar

På hemsidan

En av mallarna ur *Handbok för fiberföreningar 2.0* har uppdaterats sedan det förra nyhetsbrevet:

- [mall för föreningsstadgar](#) (uppdaterad augusti 2016)

Fler uppdateringar är på gång under hösten, på grund av den nya lagen om ekonomiska föreningar.

Mer stöd till bredband på landsbygden

850 mkr i förstärkning till landets fiberföreningar

Regeringen vill satsa ytterligare 850 miljoner kr på bredband i hela landet. Pengarna ska gå till områden där förutsättningar för kommersiell utbyggnad saknas, vilket primärt innebär Sveriges landsbygder.

Förstärkningen av stödet ingår i en större satsning där regeringen, inom ramen för landsbygdsprogrammet, tidigare avsatt totalt 3,25 miljarder kr för bredbandsutbyggnad.

Av de befintliga medlen har i nuläget 1,8 miljarder kr fördelats på 283 projekt. I genomsnitt har stödandelen varit ca 50 procent, och snittet per projekt har varit ca 6 miljoner i stöd. Flest projekt, över 60, har beviljats i Västra Götaland (VGR) medan motsvarande antal i Stockholm är två. Å andra sidan ligger stöd per projekt i Stockholm på över 45 miljoner kr medan det i VGR är knappt 5 miljoner kr.

Av de ursprungliga 3,25 miljarder kr av Jordbruksverkets stödmedel finns nu ca 1,2 miljarder kr kvar att fördela. Medlen kommer enligt Jordbruksverket att fördelas till länen enligt tidigare modell. Detta innebär att 85 procent fördelas utifrån Post- och telestyrelsens

(PTS) bredbandskartläggning av fiber och 15 procent efter gleshet.

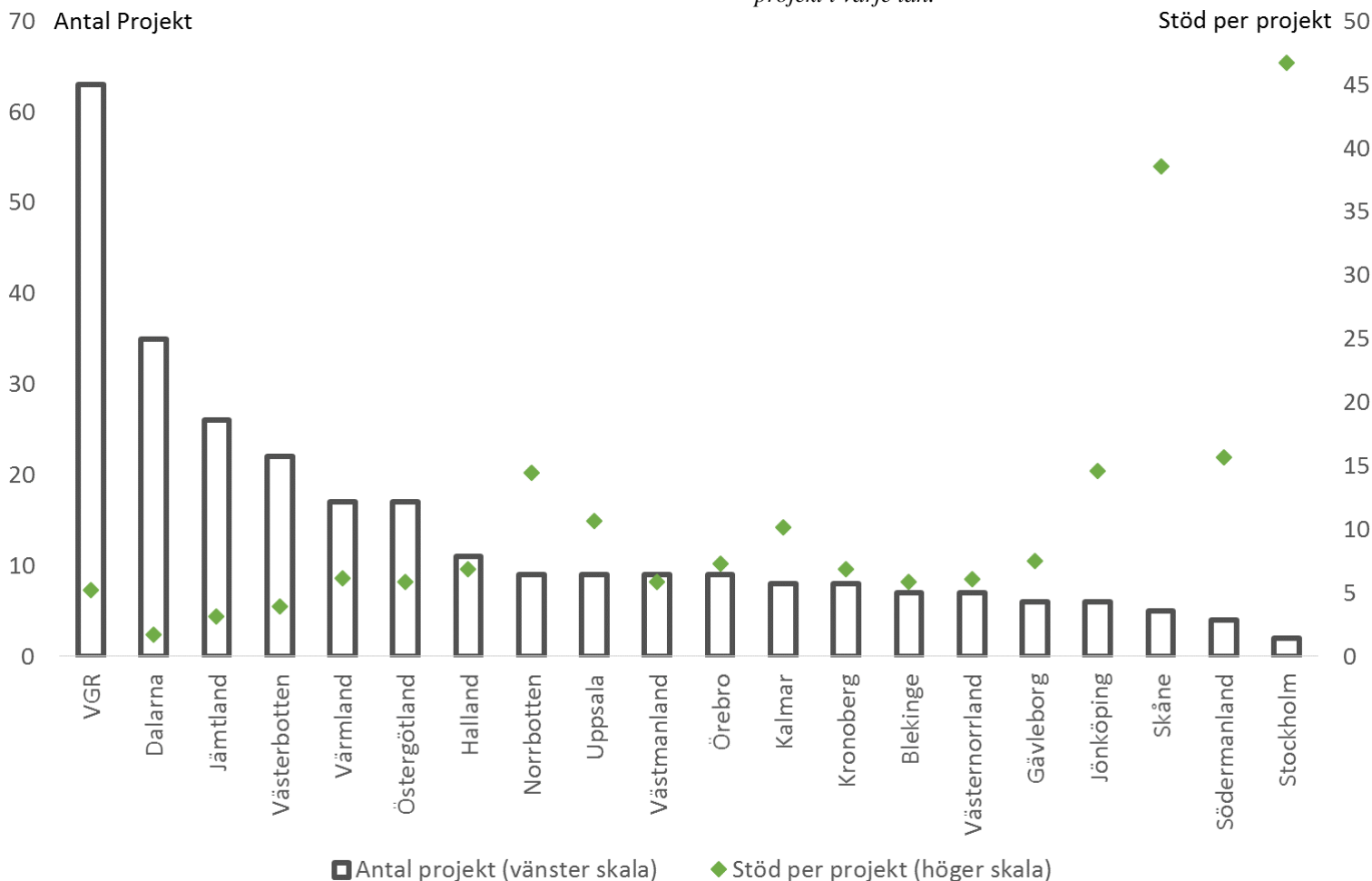
Trots den totala satsningen på 4,1 miljarder kr som nu görs så är det fortfarande ovisst om medlen kommer att räcka till alla. Efterfrågan fortsätter nämligen att öka. Detta beror bland annat på att varje färdigställt nät inspirerar de delar av landet som fortfarande saknar framtidssäkert bredband. Sänkta trösklar för att komma igång med byanätsarbetet medför därtill att fler kan börja bygga själva.

Det bör också noteras att det nu finns ett starkare intresse från de kommersiella aktörerna att bygga utan stöd, en lösning som allt fler fiberföreningar får möjlighet att välja. I områden där kostnadskalkylen för anslutningar ändå inte går ihop erbjuds allt fler alternativa lösningar och tekniker.

För fiberföreningar som står i startgroparna är det i nuläget rekommenderat att kontakt tas med:

1. *Länsstyrelsen* för att sondera läget angående stödtillgång.
2. *Marknadsaktörerna* för att diskutera alternativa vägar för utbyggnad.
3. *Kommunens bredbandskoordinator* för att få en bild av pågående arbeten.
4. *Fiberföreningar* i angränsande områden för att undersöka möjligheten att sänka kostnaderna.
5. *Landsbyggsorganisationer* så som Hela Sverige ska Leva och LRF för att få kunskap om utvecklingsarbete lokalt.

Figur. Antal projekt som beviljats bredbandsstöd fördelat per län samt genomsnittligt stöd per projekt i varje län.

Personalliggare och fiberföreningar

Klargörande om hur fiberföreningar påverkas av [kravet på personalliggare för byggverksamhet](#)

Byanätsforum har tidigare under året diskuterat frågan om personalliggare med Skatteverket. Klart är att fiberutbyggnad räknas som byggverksamhet, och att ekonomiska föreningar som bygger fiber behöver förhålla sig till kravet. På Skatteverkets [hemsida](#) finns mycket information. Där beskrivs byggherrens och entreprenörens skyldigheter, och det finns en lång lista med ”frågor och svar”. Som ett komplement till denna information har Byanätsforum tagit fram ett antal exempel på olika situationer där fiberföreningar behöver tänka på kravet.

Ni hittar [dokumentet med exempel](#) under fliken informationsmaterial på Byanätsforums webbplats.

Jordbruksverket förtydligar föreskriften om bredbandsstöd

En kort genomgång över några förändringar i [SVJFS 2016:19](#)

Jordbruksverket har förtydligat en del punkter i föreskriften som styr bredbandsstödet, samt gjort några lättnader och skärpningar i kraven på stödmottagaren. Lättnader gäller retroaktivt, men skärpningar gäller endast för ansökningar som inkommit efter att den nya föreskriften beslutats (den 7 juli 2016). Ett förtydligande innebär att samma krav som innan gäller men texten har inte varit tillräckligt tydlig eller nu exemplifieras bättre.

Passager där information förtydligats:

Kap 3 Avdrag på bredbandsstödet

- 31 § Punkt 9 om att ”Utföra dämpningsmätning” i den gamla föreskriften ersätts av 39 § Punkt 8 ”Utföra och dokumentera leveransmätning” i SJVFS 2016:19
- 44 § Förtydligande i texten om avdrag för felaktigt konkurrensutsatt försäljning av den passiva bredbandsinfrastrukturen.

Kap 4 Stöd till bredband

- 88 § Förtydligande om vad ett geografiskt sammanhängande område innebär.
- 95 § Förtydligande om vad ”kabelrör som har utrymme för flera kabelnät och olika nättopologier” innebär

Bilaga 6 Kontroll och dokumentation

Jordbruksverket har tagit fram ett antal stödande dokument och lagt som bilaga till föreskriften

- Kanalisationsritning
- Lägesinmätning
- Kabelritning
- Panelkort
- Skarvplan
- Leveransmätning – dämpningsmätning eller OTDR-mätning

Justeringar som innebär skärpning för stödmottagaren (gäller de ansökningar som inkommit efter den 7 juli 2016):

Bilaga 2 - 2.7 Uppgifter för stöd till bredband

- Punkt 4. Den sökande ska lämna in underlag som styrker den angivna anslutningsgraden.

Justeringar som innebär underlättning för stödmottagaren (gäller retroaktivt)

Kap 4 Stöd till bredband

- 97 § Undantag från konkurrensutsättning vid samförläggning
- 98 § p 6 ”I kontraktet eller ramavtalet ska total avtalstid framgå”. Borttaget är krav på att kontraktets totala värde ska framgå.

Föreskriften i dess helhet finns Jordbruksverket.se:

<http://www.jordbruksverket.se/forfattningar/forfattningssamling/2016.4.1e0ced7a152865efbb78173e.html>

Hur påverkas fiberföreningar av ändringarna i lagen om ekonomiska föreningar?

Förändringar i lagstiftningen kan kräva att fiberföreningar gör stadgeändringar

Den 1 juli trädde förändringar i lagen om ekonomiska föreningar i kraft. Lagen som formar den juridiska grunden för många fiberföreningar har omformats för att bättre passa in i dagens samhälle. Bland de förändringar som nu genomförs märks inte minst fem aspekter som kan ha betydelse för verksamheten:

- För det första ges nu möjligheten att anta en helt ny medlemskategori kallad ”investerande medlemmar”, vilket är medlemmar som endast deltar med kapital men inte är aktiva i förvaltningen.
- För det andra kan en styrelse – i större utsträckning än tidigare – kommunicera med medlemmarna elektroniskt, och tillämpa post-röstning på stämman.

- För det tredje är det nu tillåtet att ändra i stadgar på en stämma, utan alla medlemmars samtycke.
- För det fjärde kan en stämma nu besluta om likvidation, utan alla medlemmars samtycke.
- För det femte har det nu blivit enklare att slå ihop ekonomiska föreningar (fusion).

Även om lagstiftningen nu ökar friheten så krävs dock i de flesta fall att stadgarna förändras för att de nya möjligheterna ska kunna tillämpas. En uppmaning är därför att de fiberföreningar som är ekonomiska föreningar ser över sina stadgar, inte minst för att kontrollera att befintliga stadgar inte strider mot lagens regler.

Bakgrunden till lagändringen finns att läsa här: <https://data.riksdagen.se/fil/A1AA4033-2589-460F-B447-B88CD75397A5>

Tips!

Den mall för stadgar som finns på Byanätsforums webbplats är uppdaterad och anpassad för de nya reglerna:

www.bredbandivarldsklass.se/Byanatsforum/Informationsmaterial/

Coompanion omorganiserar sitt arbete till stöd för fiberföreningar

Risk för minskad möjlighet till rådgivning för fiberföreningar

Coompanion är en organisation som verkar för ökat kooperativt företagande i Sverige. Detta inkluderar ekonomiska föreningar som är en vanlig organisationsform bland fiberföreningar. Coompanion har under åren bidragit med styrelseutbildning och rådgivning. Arbetet har varit efterfrågat, värdefullt och uppskattat hos många byalag som står i färd med att dra igång byggnation av nät.

Coompanion Sverige har nu meddelat att de på grund av budgetskäl kommer minska sitt nationella fokus på

byanät till förmån för andra frågor. Coompanions lokala kontor kommer dock att fortsätta sitt arbete med fiberföreningar om efterfrågan finns. Detta gäller särskilt för de områden där de tidigare funnits en omfattande verksamhet, exempelvis Kronoberg, Västra Götaland, Värmland och Västmanland. De samlade resurserna för verksamheten kommer dock vara begränsad.

Från Byanätsforums sida är förhoppningen att Coompanions omorientering enbart är tillfällig och att organisationen kommer att fortsätta vara ett stöd och ge utbildning till de fiberföreningar som väljer ekonomisk förening som verksamhetsform.

Konkurrensverket gillar fiberföreningar

Trevlig läsning i rapport från KKV

Konkurrensverket publicerade i dagarna en [rapport](#) där man konstaterar att fiberföreningar är viktiga för bredbandsutbyggnaden på landsbygden. Rapporten, som utgår ifrån intervjuer med över 200 fiberföreningar som fick stöd i den förra stödperioden, är välskrivna och bidrar med intressant data och intressanta erfarenheter.

- Ca 70 procent av föreningarna upphandlade grävning, material, dokumentation etc. separat, 30 procent upphandlade totalentreprenad.
- Rapporten kommer fram till att det inte verkar finnas direkta konkurrensproblem ("byalag kan tillgodogöra sig ett visst mått av konkurrens") oavsett om man upphandlar totalentreprenad eller inte.
- Flera föreningar säger att de önskar att de följt upp avtalen bättre och övervakat utbyggnaden mer under tiden, för att minimera "efterarbete och byggfusk".
- Prisuppgifter tyder på små skillnader i pris mellan kollektivavtal eller helt individuella anslutningar.
- Kollektivanslutning innebär en inlåsning under avtalsperioden. Detta kan leda till vissa negativa

effekter, och föreningen behöver säkerställa att avtalet är tydligt och att avtalstiden är lämplig.

- 20 % av de tillfrågade föreningarna säger att de redan sålt eller planerar sälja, och ytterligare 20-30% säger att marknadsaktörer visat intresse att köpa nätet.

Hela rapporten finns att läsa här:

http://www.konkurrensverket.se/globalassets/publikationer/rapporter/rapport_2016-8.pdf

Robustfiber.se

För alla som bygger fibernät

Under sommaren lanserades initiativet [robustfiber.se](#). Oavsett om man bygger ett nytt nät eller bygger ut ett befintligt kan du ha stor nytta av de anvisningar för robusta fibernät som nu finns framtagna. Här finns information om rekommenderade metoder, minimidjup, lämpliga materialval och tillvägagångssätt som skapar ett mer robust nät.

Initiativet Robustfiber.se ska säkerställa robustheten i näten genom att öka kunskapen och standardisera en godtagbar lägstanivå

Tanken med anvisningarna är att de ska fungera i flera delar av processen kring att anlägga fibernät. De passar dig som precis ska dra igång och behöver formulera lämpliga krav i en upphandling eller en beställning. För dig som förlägger fibernät finns konkreta anvisningar att hålla sig till, för att näten ska bli hållbara och säkra över tid.

Robust fiber är branschens eget initiativ för att höja kunskapen kring robusthet för fibernät. Projektet har finansierats av Post- och telestyrelsen och över 30 aktörer deltog. [Här](#) finns en lista.

Om Byanätsforum

Byanätsforum är ett initiativ från regeringens Bredbandsforum. Målet med Byanätsforum är att förenkla för Sveriges fiberföreningar.

Om nyhetsbrevet

I nyhetsbrevet samlar Byanätsforum nyheter om arbetet med bredband på landsbygden.

Vill du prenumerera på nyhetsbrevet eller avsluta din prenumeration hör av dig till byanatsforum@bredbandsforum.se

PTS webbplats uppdaterad

Post- och telestyrelsen förbättrar information för fiberföreningar på www.pts.se

PTS har samlat information på sin hemsida kring bredbandsutbyggnad med fokus på att hjälpa de föreningar som inte får ansökningen om bredbandsstöd beviljad.

Ni hittar informationen här:

<http://www.pts.se/sv/Privat/Internet/Bredband/bredbandsutbyggnad/Alternativ-till-bredbandsstod/>